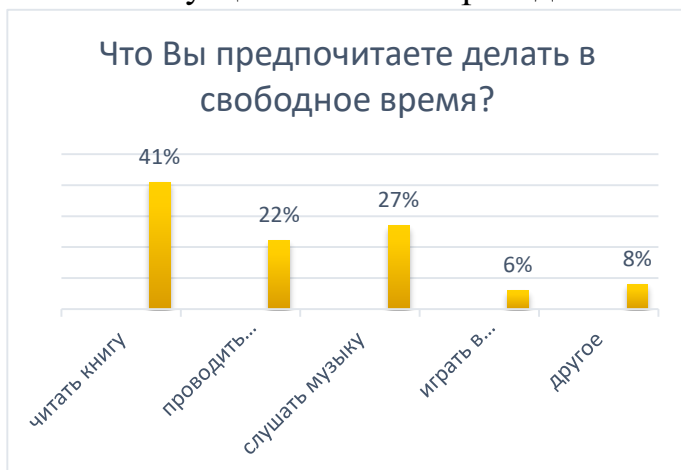


«Оқудың оқушылардың өмірінде алатын орны» (Әлеуметтік зерттеу)

2024 жылы 22-29 наурызда С. Торайғыров атындағы облыстық әмбебап ғылыми кітапханасы балалар мен жасөспірімдер арасында зерттеу жүргізді.

Зерттеудің мақсаты – балалар мен жасөспірімдер арасындағы оқудың алатын орнын анықтау, оқырманның сұранысын зерттеу және жас оқырмандардың оқуға құштарлығын білу. Сауалнамаға 6-18 жастағы 36 адам, 21 қыз және 15 ұл қатысты.

«Бос уақытта немен шұғылданасыз?» деген сұраққа жауап.

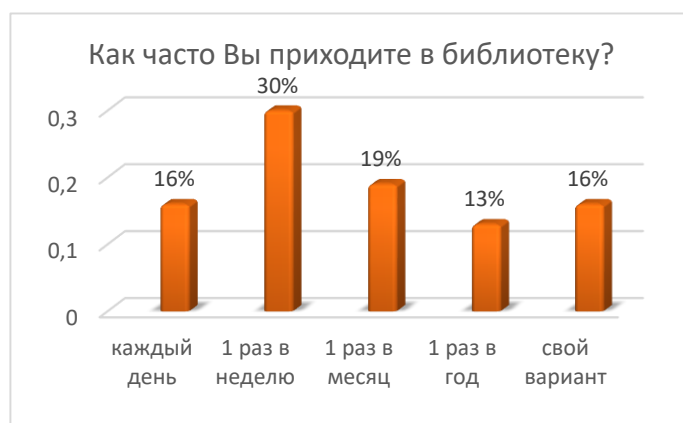


Осы зерттеулер көрсеткендей, оқырмандардың көпшілігі кітап оқу үшін өткізуді қалайды, бұл нұсқаны респонденттердің 41% өздері үшін атап өткен. Екінші орын - «музыка тыңдау» жауабы 27%, «компьютерлік ойындар ойнау» санаты 6% жинады. Айта кетерлігі, балалардың оқуға қызығушылығы арта түсуде. 14 жасқа дейінгілер

достармен бос уақытын өткізуді бірінші орынға қояды (50%).

Жас оқырмандар кітапханаға әр түрлі кезеңдермен келеді.

Сауалнамаға қатысқандардың 30% - ы кітапханаға аптасына бір рет келетінін, 19% -ы айына бір рет келетінін, ал сауалнамаға қатысқандардың 16% -ы күн сайын кітапханаға келетінін, небәрі жылына бір рет 14% ғана келетінін атап өтті.



Жас оқырмандарымыздың оқырман ретінде ықыласы қызықты.

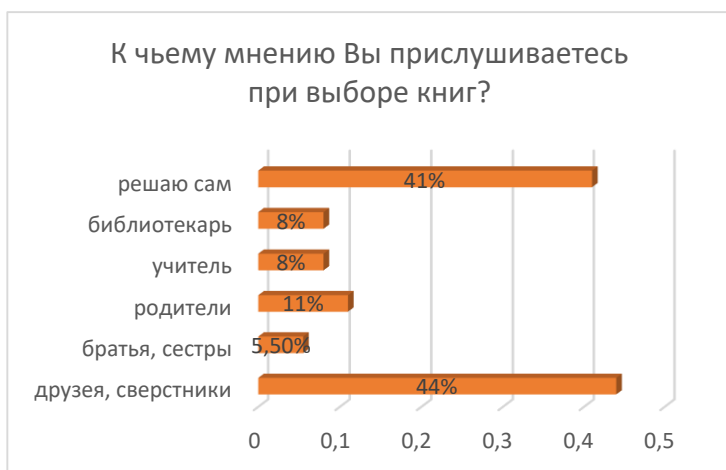
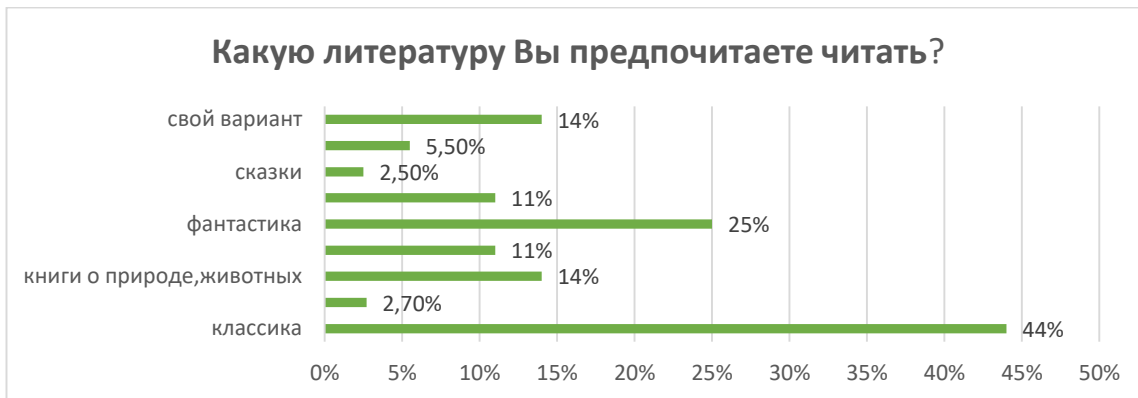
Сүйікті жанрлардың бестігін құрадық:

1. Классика
2. Фантастика
3. Табиғат, жануарлар туралы кітаптар
4. Комикстер
5. Үрей тудыратын (қорқынышты) кітаптар

Оқырмандарды поэзия мен ертегілер аз қызықтырады.

Жасы үлкен балалар классиканы - (44%), фантастикалық кітаптарды - 25%, ал 13 жасқа дейінгі балалар табиғат, жануарлар туралы кітаптарды - (14%) жақсы

көреді. балалар арасында 11% комикстерді оқиды. Балалар детективтерін 10 жасқа дейінгі балалар жақсы көреді (тиісінше 28%).



Оқырмандар кітап таңдау кезінде 44% достарының, құрдастарының пікірлеріне жүгінеді, 41% өздері не оқитындарын шешеді, 11% ата-аналар, 8% мұғалімдердің, кітапханашылардың пікірлерін тыңдайды.

«Мен оқығанды ұнатамын» деген сөзбен 31% келіседі. Айта кетерлік жайт, 28% балалар, кітапханаға жиі барады және өздерінің кітап сөрелері бар, бұл оқуды қолдауға қолайлы орта екенін көрсетеді. Оқырмандардың көпшілігі (66%) «өздерінің жан рахаты үшін» әдебиетті оқуға уақыт табады. Балалардың 72% - ында ата-аналар оқуға кітап таңдауға қатыспайды.



Агата Кристидің «Убийство в доме викария», Холли Веббтің «Мейзи Хитчинс», Джейн Остеннің «Гордость и предубеждение», А.П.Чеховтың «Палата номер 6», И.Тургеневтің «Отцы и дети», Ф.Достоевскийдің «Преступление и наказание», А.С.Пушкиннің «Пиковая дама», С.Есениннің «Исповедь хулигана», М.Булгаковтың «Мастер и Маргарита», Марк Твеннің «Принц и нищий», Э.Успенскийдің «Вниз по волшебной реке», С.Волковтың «Волшебник Изумрудного города», Б.Соқпақбаевтың «Чемпион», М.Әлімбаевтың «Что на что похоже?», Э.Хемингуэйдің «Старик и море», Мұхтар Әуезовтың «Көксерек», Пауло Коэльодың «Алхимик», Д.Исабековтің «Гауһар тас», М.Бекайдардың «Выбери счастья в двух мирах», Стивен Кингтің «Оно» туындылары, олардың авторлары оқырмандар үшін қызықты.

Алынған жауаптардан жасөспірімдер қазіргі заманғы авторларды аз біледі деп болжауға болады. Біздің жас оқырмандарымыздың кітап таңдауы әртүрлі, балалар мен жасөспірімдерге арналған классикалық әдебиетті, табиғат, жануарлар туралы кітаптарды таңдайды. Ата-аналардың кітап таңдауға, оқуды насихаттауға жеткіліксіз қатысуы байқалады. Оқушылар үшін кітапқа деген сүйіспеншілікті дамыту, оларды оқу, шығармалардың негізгі ойларын анықтау, мәтінді талдау өте маңызды. Алайда осының барлығына бір күнде қол жеткізу мүмкін емес, өйткені бұл үшін ата-аналардың, балалардың және кітапханашылардың едәуір жұмысы қажет. Ата-аналар кітаптарға үнемі қызығушылық танытуы тиіс. Отбасында 20-30 минутты бірге оқу және оқылғандарды талқылау керек.

Осылайша, жүргізілген сауалнама кітаптарды оқу ең қызықты, ұзаққа созылатын және тамаша процесс ретінде өзектілігін жоғалтпайтынын көрсетті. Кітаптар мен кітапханаларға деген қажеттілік бар, ал егер сұраныс болса, онда жаңа түсімдер түріндегі ұсыныстар да міндетті түрде болады!!!

Кітапханалардың есіктері әрдайым ашық және оқырмандарын күтеді!